

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 24. Lutego V. S. ROKU 1809.

S. PETERZBURG V. S. 12 Lutego. Tu-
teyszy Woienny Gubernator GJ. X. Łabanow-
Rostowski uwalnia się na własną prośbę od o-
bowiązku dla poprawy zdrowia. GM. Bałatow
tuteyszy Ober Policeymeyster będzie J. J. Mo-
ści General Adjutantem z obowiązkami Guber-
natora woiennego. Odstawny GM. Golenisz-
czew Kutuzow na nowo do służby przyjęty i
będzie w świcie J. J. Mości. Półkownik Gro-
dzieńskiego pólku Huzarow Gorgoli będzie Fli-
giel Adjutantem J. J. Mości. Odnawia się po-
głoska, że Cesarz Austriacki ma przedsięwziąć
podróż do Gallicyi, gdzie także postanowiono
urządzić milicją.

MADRYD 2 Lutego. Donieśliśmy o
wiedzcie Józefa Napoleona I. do tej stolicy, kła-
dniemy mowę, którą Monarcha do zgromadzo-
nego ludu w kościele powiedział.,, Nim złożę,
rzekł, Naywyższemu Władcy przeznaczeń, dzie-
ki za mój powrót do Stolicy Królestwa, mnie
powierzonego, chcę odpowiedzieć na uprzejme
iey mieszkańcow przyjęcie wynurzając nay-
skrytsze myśli u ołtarza tego żyjącego Bo-
ga, przed którym zaprzysięgliście na wierność.
Oświadczam więc przed Bogiem, który widzi
skrytości serc ludzkich, że sama powinność i
sumnienie, a nie moja namiętność na tron mię
prowadzą. Gotow iestem poświęcić moją szczę-
śliwość waszemu uszczęśliwieniu, które ode-
mnie zależy. Przyymując koronę przysięgłem
na iedność naszey świętey religii, na niepod-
ległość Monarchii, całość iey kraio w i wolność
obywatelów. Ta korona spodloną nie będzie
na moiey głowie: a ieżeli obywatele wesprą
usiłowania ich Króla, o czém nie wątpię, wkrót-
ce zostaną nayszczęśliwszym, przez waszą wła-
sną pomyślność.” Wielkie poruszenie widzieć
się dało po tej mowie w zgromadzeniu. Wia-
doma już okazałość, z iaką wieźdzał Król do Sto-
licy; to tylko dodamy, że dnia tego mianował
W. Szambelanem, Margrabiego Valdecarzana;
W. Maior-domo, Xcia Frias dzisieyszego Po-
sła w Paryżu; W. Koniuszym, Xcia Campo A-
lange Kapitan-Generała; W. Mistrzem Cere-
monii, Xcia Masserano dawniey Posła w Pary-
żu.

Wyprawa ta do Hiszpanii może mieć nay-
szczęśliwsze dla nauk skutki. Otworzą się bi-
blioteki klasztorne, Eskurialska i Grandow Hisz-
pańskich; dobędą się z zagrzebania rękopisma
szacowne w ięzykach Łacińskim, Arabskim i da-
wnym Hiszpańskim pisane. Wiele nader iest
drogich zabytków starożytności, które mogą
rzucić światło na dawne wschodu dzieie. Hi-
storya Maurow, Hebrayska, i Kawalerow od-
krytą będzie. Zginęłoby wszystko, gdyby Fran-
cuzi nie przyszli.

Położyliśmy w przeszłym Numerze 51szy
Dziennik, który uwiadomił o wzięciu 16 t. ka-
rabinow Angielskich, 500 koni, 200 t. funtow
prochu, i dalszey amunicyi, o stracie Angli-
kow wszystkiego tego co armią stanowi, o za-
biciu G. Moore, Crawford, o zabraniu 3 okrętow
z końmi a 4 statkow z wojskiem, o zdobyciu
dnia 20 miasta i portu Corogne; teraz kładnie-
my szczeguły kapitulacyi tej twierdzy, przez
M. Soult X. Dalmacyi i G. Don Antonio d'Al-
zedo podpisaney. 1. Miasto Corogne, fortyfi-
kacye, baterye, i zamki, artylerya, amunicye,
magazyny, karty, pamiętniki wydane będą Im-
peratorowi Królowi Napoleonowi. 2. Woy-
skowi Duchowni, Cywilni, słowem wszyscy o-
bywatele zaprzysięgną wierność Józefowi Kró-
lowi Hiszpańskiemu i Indyyskiemu. 3. Wszy-
scy urzędnicy utrzymują się na mieyscu. 4.
Woyskowi tak ze służby morskiej iak lądo-
wey zostaną w Corogne, będą spisani na registr
i przyymą służbę u Króla Józefa. 5. Cywilni
i woyskowi oddalić się mogą ze służby poprzy-
siągłszy pierwey wierność Królowi. 6. Wła-
sność i religia będą szanowane; duchowienstwo
znaydzie opiekę; kontrybucyow nie będzie, woy-
sko francuzkie i załoga hiszpańska kosztem
provincyi żyć będzie. 7. Administracya wszel-
ka do Króla Józefa należy. 8. 9 i 10 członki iun-
ty zostać lub odieżdżać do domow mogą bez-
piecznie z konwojem, iakoteż wszyscy inni mie-
szkańcy. 11. Osoby nieprzytomne nie tracą swo-
iey własności, powrócić mogą każdego czasu.
12. Gdy Imperator powszechną amnestyą roz-
ciągnął na wszystkich Hiszpanow, przeto żaden
z mieszkańców Corogne i całej Gallicyi nie
może być prześladowanym skoro na wierność
zaprzysięże. 13. Prawo, zwyczaje, ubior, be-
dą zachowane bez odmiany; Prawa nada Kon-
stytucya nowa Królestwa. Weszli zatém Fran-
cuzi do Corogne dnia 20, znaleźli tam 500 cho-
rych Anglikow, uwolnili uwięzionych w Por-
tugalii 350 Francuzow, Konsula Fourcroy, G.
Quesnel, iego sztab, Maiora Bongars i Tabou-
reau. Ci wszyscy chwalą Officerow morskich
Hiszpańskich. Miasto zarażone było przez 1200
zabitych na ulicach koni; Marszałek oczyścić
kazał rynki i zdrowe powietrze przywrócić.
Znaleźli Francuzi w twierdzy dział Hiszpań-
skich 200. Niepodobno było ubiedz dnia 16
tego miasta. Gubernator Alzedo zdaie się, iż
nie należał, tylko z musu, do insurrekcyi.

Trzydziesty drugi dziennik woyska Fran-
cuzkiego w Hiszpanii. M. Soult X. Dalmacyi
stanąwszy pod Ferrol natychmiast rozkazał tę
twierdzę opasać. Zagaiono negocyacyą. Wła-
dze cywilne i starszyzna tak lądowa iak mor-
ska były za poddaniem się; pospólstwo przez

szpiegów Angielskich zbuntowane opierać się chciało. Dnie 24 Admirał Malgarcio dowódca eskadry Hiszpańskiej, i komendant wojska lądowego wysłali sekretnie morzem i przez góry dwóch posłańców do M. Soult z doniesieniem o panowaniu wyuzdanego pospólstwa, którego z miasta i okolic 8 t. zebrało się pod bronią. Kazał M. Soult otworzyć przykopy. W nocy z 24 na 25ty powstały w mieście rozmaite poruszenia. Kiedy 17sty regiment piechoty letkiej poszedł do Mugaroz, a 31szy regiment osadził zamki Palma, Martin, Lagrana, i ścisnął zamek S. Filipa; w ten czas lud zmieszany, lękać się zaczął skutków szturmów i przedstawiał ucha dla rozsądniejszych. Dnia 26 przybyło z miasta 3 umocowanych z listem Muncypalności do M. Soult X. Dalmacyi, pisany w tych wyrazach.

„W krótkim przeciągu czasu o dnia wczorayszego, kiedy uzbroione pospólstwo tylko o obronie myśliło, zastanowiła się ta milicya nad niebezpieczeństwami oblężenia i skutkami okropnego szturmów, a zatem zdała na iuntę korzystać najprzedej z krytycznych okoliczności. Na mocy zatem tego oświadczenia, z rady ludzi wojskowych, władz cywilnych, i wszystkich dobrze myślących, prosi iunta o podobną kapitulacyą, iaką miasto Corogne otrzymało. Przyśyła więc do układu GM. Berson Podpółkownika artyleryi, Kapitana fregaty Membiella i Kapitana Don Bartolomeo-Maria-Blanco de Andradada pierwszego Adiutanta milicyi. List niniejszy służy im za list wierzytelny.”

Podpisana zatem była kapitulacya Ferrolu. Dnia 27 o 7mej z rana weszła do miasta dywizya G. Mermet i Brygada Dragonów. O południu milicya rozbrojona została, z kąd zebrano 5 t. karabinów. Odesłano do domu ze wsi przybyłych; poymano tych co w rokoszu ręce swoje zbroczyli we krwiniwinnych. Zbrojownia morska oddana pod rząd Admirała Obregon, którego lud był uwięził. Znaleźli francuzi w Porcie 3 okręty 112sto działowe, 2 od dział 80, 1 od 74, 2 od 64, 3 fregaty, pewną liczbę korwet, brygów, i innych, statków rozbrojonych; przeszło 1500 dział różney wielkości i wiele zapasów wojennych rozmaitego gatunku. Zdaie się, iż Anglicy opanowaliby Ferrol i tę piękną eskadrę, gdyby nie byli porażeni d. 16 i nie musieli nagle uciekać. Oficerowie morscy i lądowi wykonali z zapalem przysięgę Józefowi Królowi; wycierpieli oni więcej nad wszelki wyraz od pospólstwa i szpiegów Angielskich. Porządek i władza królewska już są wprowadzone do Gallicyi, która jest największą z prowincyi Hiszpańskich.

W Corogne G. Laborde znalazł dział 7, które Anglicy nie mogąc uprowadzić, na brzegu zakopali. Romana opuszczony od Anglików i własnego żołnierza uciekł w 500 koni ku Portugalii chcąc się przerzucić do Andaluzyi. W Lizbonie jest 4 lub 5 tysięcy Anglików. Przenieśli już na okręty wszystkie szpitale i magazyny, i sami gotowali się ląd opuścić. Zdrada, różność obyczajów i religii, nie pohamowana wojska niewstrzeżliwość, nierozsądny upor i duma oburzyły Portugalczyków tak

jak rozgniewały wszystkie narody lądowe. Na tém koniec dziennika.

Przed samą ucieczką, mieli żądać Anglicy o wpuszczenie ich do Ferrolu; lecz Hiszpani dociekłszy zdradliwego zamiaru zniszczenia eskadry, ich nieprzyieli. Nazwany Penas naczelnik rokoszanów dążący z kupami do Ciudad Real dla połączenia się ze szczątkami wojska Walencyi, dowiedziawszy się o ucieczce Anglików uciekł między góry Sierra-Morena. Jeden korpus francuzki wkroczył do Portugalii, przyciągnął już do Braganza, a ztąd podyzie do Oporto. W całej Portugalii niema byż Anglików nad 5 tysięcy. Administracya morska w Ferrolu zachowała w całości całą siłę morską w tém porcie, iaką była przed insurekcyą. Widać, że władze wyższe nigdy niechciały wpuszczać do tego miasta Anglików. Głoszą za rzecz pewną, że Francuzi dnia 29 szturmem zdobyli dwie trzecie części Sarragossy. Goniec wyprawiony z obozu donosił, że przy odiechdzie z zaciętością obie strony walczyły na ulicach; rokoszanie wszędzie rozgromieni zostali. Dnia 2 Lutego pisany list z obozu donosi, że korpus M. Moncey zdobywszy wszystkie zewnętrzne stanowiska ściśle twierdzę oblega. Nie może ona długiego czynić odporu. G. Junot X. Abrantes przybył dnia 31 i zastępuje M. Moncey X. Conegliano. Dywizya Gazan zostanie tu aż do przyścia G. S. Cyr z Katalonii, gdzie uwolnił Barcellonę, zdobył Roses i wziął niechybnie Gironę, G. Suchet ciągnie do Catalaiud mając to miasto oblegać. Łączyć się będzie przez dywizyą Dessoles z korpusem M. Moncey. Dnia 31 Insurgenci uczynili z miasta wycieczkę, lecz z klęską przez Brygadę Girard odparci zostali. Nie rozumieją, aby miasto Catalaiud długi odpor czynić mogło mężney dywizyi. Mówią także, iż część sporządzoney już do oblężenia artylleryi bombardować zaczęła Sarragossę, że wiele już murów upadło i kościołów, oraz innych gmachów spalonych zostało. M. Moncey X. Conegliano i M. Lefebure X. Gdański do Paryża wyiechali.

Józef Napoleon I. z łaski Boga i Konstytucyi Król Hiszpanii i Indyów wydał następną do Arcy-Biskupów i Biskupów odezwę. „Za powrótem do tey stolicy pierwszym naszym staraniem było upaść na oblicze przed tym wszechmocnym, który koronami rozrządza. Ofiarowaliśmy Bogu byt nasz za dobro mężnego narodu, który naszej pieczy powierzył. W tym iedynie celu zanosiliśmy najpokorniejsze proźby do Opatrzności. Cóż znaczy ieden człowiek w nieprzeliczoney ludności ziemi? Czymże jest on w oczach Przedwiecznego? On ieden zna i przenika chęci ludzkie. Pragnący dobra bliźnich służy Bogu; wspiera go wszechmocna dobroć. Stosowne więc ułożycie modlitwy dla naszych wiernych. Połączmy wszyscy proźby do tego żywego Boga, aby raczył dać nam ducha pokoju i mądrości. Odprzysiężmy się wszelkich namiętności. Niech nas iedna myśl ogarnie: niech interess monarchii iedynym celem będzie. Niech szczęśliwość i spokojność zajmą miejsce klęski i niezgody. Złożmy dzięki Opatrzności za pobłogosławienie orężowi bra-

ta naszego i W. sprzymierzeńca Imperatora Francuzow, który wsparł prawa nasze, dał pokoy Hiszpanii i niepodległość iey zaręczył. Za powrotem spokoyności ustąpią Francuzi z każdej Prowincyi, jeżeli obywatele cisnąć się będą do Tronu naszego. Nakażecie w dyecezyach waszych plebanom śpiewać powszechnie Te Deum. "

Manuel Romero Minister spraw wewnętrznych, pisał list okolny do wszystkich państwa Opatow, Biskupow i Arcy-Biskupow wzywając ich na przykład stolicy uroczystym obrzędem powtórzyć po wszystkich kościołach i parafiach święte nabożeństwo z iakim król i cała stolica oddawali cześć Panu zastępow. Poleciał wyprowadzać lud z błędu i politycznych intryg, oświecać go i uwielbiać mądrość i dobroć króla. Don Amoros radca stanu Gubernator w S. Ander wydał odezwę do całej prowincyi; w niej pogroził więzieniem i ostatnią karzą zbóycm, którzy nieskładając oręża nie chcą korzystać z amnestyi, lecz gościnnie przecinaia i łupiestwu oddaia się. Zakazuje mieszkańcom przyjmować tych zbóycow; sam na czele woyska dla ich poskromienia iść przyrzeka; broń wydać nakazuje; a za nieszczęśliwemi wstawić się do Józefa Napoleona I. obiecuie.

Segowia zaprzysięgła wierność królowi. D. 27 deputowani tego miasta mieli audyencyą u króla. S. Jago stolica Gallicyi wykonała przysięgę wierności i posłuszeństwa. Napoleon przed swoim odjazdem zalecił, ażeby całe królestwo przysyłało Deputatow do Madrytu dla zaprzysiężenia Królowi, pomiędzy niemi koniecznie znajdować się maia Biskupi Kanonicy i Opaci, oraz z każdej klasy obywatetow w proporcyi. Dnia 28 król zwiedzał ogrod botaniczny, postrzegłszy za sobą tłumy ludu cisnącego się a nie mogącego wejść do ogrodu, kazał bramy otworzyć. Niezmiernie ta ufność ucieszyła pospólstwo. Tłumy za królem chodziły napelniając Niebo radośnemi okrzykami. Dnia 29 oglądał Monarcha szpital i porządek pochwalił. Officerowie zaprzysięgli przytomnemu królowi wierność i wdzięczność, którey dowody na placu bitwy dać przyrzekli; a zatem prosili o przyjęcie siebie do służby i wysłuchanemi zostali. Rozkazał król, aby apteka monarsza dostarczała lekarstwa szpitalowi, do którego także bieleżnę łóżka i materace z pałacow królewskich sprowadzić kazał. Mianował król iałmużnikiem swoim Bustof, dał iemu 30 t. realow dla podziału tej summy między sług szpitalnych. Przyymował deputowanych przeszley rady wojenney, Indyyskiey, skarbowey i Alkadow. Deputowani miasta i prowincyi Toro oświadczyli hołd uszanowania i wierności. Dnia 30 deputacya miasta Zamora przedstawiona była królowi; złożyła iemu hołd wdzięczności i zapewnienie posłuszeństwa. Potém mianował król Ministra wojennego Clermont Tormere naczelnikiem regimentu Irladnkiego. Rozdał znaki ustanowionego orderu królewsko-woyskowego X. Campo Alange G. Kapitanowi W. Kancelarzowi tegoż orderu, Don Massaredo G. Kapitanowi W. Podskarbiemu, D O Faril G. Leyte-

nantowi, X. S. Germain G. Kapitanowi gwardyi, i X. de Contadilla, tudzież niektórym Officerom z korpusow gwardyi.

LONDYN 8 Stycznia. W Rzymie bardzo ludność zmniejsza się. Powiat Foligno i Perugia miał bydź od tego państwa oderwany i do królestwa Włoskiego wcielony. Generał gwardyi papiezkiey Mattei umarł w tej stolicy. Był to mąż spokojny łagodnych obyczaiow. X. Badin misjonarz katolicki w Kentuki w północney Ameryce pisze o nawróceniu Indianow na religią katolicką, liczy ich do 200 t., skarży się na niedostatek Xieży, których tylko iest 15stu. Kalwinow Kwakrow Anabaptystow nazywa trzodami bez pasterzow.

Sąd zwołany na G. Dalrymple za konwencyą Lizbońską zakończył swoje czynności. Wszyscy Sędziowie rzekli iednostaynie że GG. Dalrymple Bourard i Vellesley okazali niezbitą gorliwość i odwagę, że zatem niepotrzebne dal-sze sledzenie. Ten wyrok podpisali GG. Dundas, Meira, Craig, Heathfield, Pembrock Nugent i Nichols Sędziowie. Oppozycya powstaie przeciw temu wyrokowi. X. Jork zdał sprawę o wszystkim królowi. Przedstawieni byli Jerzemu 3 Lord Amherst Posłem do Palermo mianowany, GM. Dyatt mający płynąć do Hiszpanii, G. Compal, który ztamtąd powrócił, Bentink Gubernator Demarrary, Esse-kwebo, Surynam. Przyszła flotta indyyska z wiadomością, że król Perski nie przyjął Angielskiego poselstwa, że officerowie francuzcy urządzaią woysko perskiey monarchii. Znaio-my Admirał Gardner umarł. W Oporto w Portugalii aresztowano wiele osob podeyrzanych. Lord Holland nie dojechał Madrytu, cofnął się do Vigo, ztamtąd uda się do Lizbony. Do zdrowia król powraca. Trzeba czekać co Parlament wkrótce zwołać się maiaćy ogłosi.

Raniony G. Baird w rozprawie z Francuzami pod Corogne przysłał z morza rapport G. Hoppe o bitwie dnia 16. „Zaiąwszy nieprzyiaciele, pisze G. Hoppe, dnia 15 z rana, mocne stanowiska zatoczyli przed sobą działa; dnia 16 o pierwszej zrobili wiele obrotow na lewym skrzydle i kolumnami na nas uderzyli; na wstępie ranili G. Baird, potém zabili G. Moore. Mimo tą klęskę odparci ze wszech stron zostali i wioska z prawey strony była miejscem uporczywey bitwy. Chciał nieprzyjaciel prawe nasze skrzydło obeysć, lecz G. Paget z 95tym regimentem i batalionem 52go odparł Francuzow i lewemu ich skrzydłu zagroził, musieli zatem poprzestać ataku. Uderzył zatem nieprzyjaciel na śrzodek, lecz oparły się szczęśliwie brygady Manigham i Leith. Straciwszy nadaremnie czas w bezskutecznym ataku prawego skrzydła i śrzodka naszego, uderzyli najmocniey na skrzydło lewe i opanować wieś iedną zdołali; lecz wkrótce Podpółkownik Nichols na czele kilku kompanii 14 regimentu ią nad odzyskał wyparłszy daleko Francuzow. O piątey ustał ogień ręczney broni, same działa grały, o szóstey ustał ogień zupełnie; cofnął się nieprzyjaciel, a woyska nasze zaiely wszystkie stanowiska, które z rana przed bitwą zajmowały. Wieczorem i nocą, gdy iuż artylle-

rya, konie i wszystkie zawady obozowe były na okrętach, wsiadać zaczęło nayporządniey wojsko; o trzeciej z rana dnia 17 półbrygady zostawione dla zasłony ściągnięte zostały. Straciłmy w rozprawie wielu szacownych officerów, lecz ich imiona zebrane być nie mogły. Żołnierzy mogło zginąć koło 800, po zebraniu szczególnych rapportów od brygad opisze się strata dokładniey. Chwałę się okryli Bertinck i Nichols, którzy naywięcey ogień wytrzymywali.

Francuzi krytykują ten rapport, nazywając go dziełem tego pisarza, który ogłosił zwycięstwo pod Ronscevaux Insurgentów Hiszpańskich nad Francuzami. Przypisuje monitor Francuzki w uwagach, że nigdzie Francuzi w prawdziwym ataku nie byli odparci, i niezatrzymali się tylko zaszedłszy za mury do ogrodów miejskich. W tych uwagach Nichols porównany jest do Rolanda. Niedostaie, piszą Francuzi, iżby Anglicy ogłosili, że Hiszpania była świadkiem klęski Francuzów, ich nagłej ucieczki i hańby. Oświeca trochę lepiej rzeczy wiadomość okrętem przewozowym Alfred przywieziona. Ona uczy, że 4 regimenta wiele nader ucierpiały, mimo silney 10 okrętów liniowych Admirała Huod zasłony, że G. Milne poległ, a z nim 2 Maiorów i 4 Kapitanów z 81go regimentu. Strata w sprzętach niezmierna, koni większą połowę iazda zostawiła. W śpiesznym odwrócie znaczna część wojska po drodze wyginęła. Francuzi poszli do Vigo i pewnie opanują to miasto. Bogdayby szczęśliwiey tam Anglicy siedli na statki aniżeli w Corogne. O tém liście mówią Francuzi, że jest zbliżony do prawdy.

Mają tu utworzyć 9 nowych regimentów; mówią powszechnie o powiększeniu potęgi lądowej. Irlandczykowie, Szkotowie emigrują w wielkiej liczbie do Ameryki mimo zakazu rządowego. Od dnia 21 Czerwca do 27 Grudnia zbankrutowało w Anglii 522 kupców. Na morzach Indyjskich fregata Francuzka zabrała nasz sloop zosto działowy. X. Wallii położył węgielny kamień na teatr Coventgarden niedawno spalony. Posypał na nim zboże potem polał winem i oliwą, do środka pieniądze terazniejsze złożył.

PARYŻ 6 Lutego. M. Lefebure X. Gdański z Hiszpanii tu powrócił. M. Moncey X. Conegliano wkrótce spodziewany. Obłężeniem Sarragossy kieruje teraz M. Lannes X. Montebello; przysłał niedawno swego Adiutanta Garvey z doniesieniem o zdobyciu zewnętrznych fortyfikacyi. M. Jourdan ma obiać komendę nad iednym korpusem. M. Davoust X. Averstadt ma tu ziechać na chwilę i nazad do Erfurtu powrócić. W Hollandyi mówią o zaciąggu i pomnożeniu wojska. Wiadomości z Wiednia dochodzą o poruszeniu niektórych korpusów Austayackich; niewiadomy cel obrótu, przeto troskliwi są o skutki. Wiadomość o mianowaniu 3 nowych Marszałków nie jest ieszcze urzędową. Między tą stolicą a Wiedniem wielka teraz zmiana gońców, którzy ciągle z ie-

dnego do drugiego miejsca biegną. Daleko częściej także gońce do portów są wyprawiani, aniżeli dawniey było. Dwór Wiedeński wysłał do Porty z oświadczeniem grzeczności za udzielony Franciszkowi I. tytuł Padschah. Królowie Bawarski, Württembergski, XX. Baden, Prymas, Darmstad za odebraniem kurjerów z tej stolicy przez sztafety powołali do chorągwi i regimentów wszystkich urlopowanych żołnierzy, oraz w gotowości koni i wszelki rynsztunek mieć kazali. Woltyzerowi i batalion Korsykanów, którzy byli przeszli w grudniu na lewy brzeg Renu nazad na prawy powracają. Na dworze Wiedeńskim względem uzbroienia milicyi rozdwoione są zdania; iedni utrzymują iego potrzebę i pożytki, drudzy przekonywają, że ludzie pracowici wiele drogiego czasu tracą na ćwiczeniach. Arcy Xże Ferdynand Gubernator Morawii rezydujący w Ołomuńcu, w Wiedniu spodziewany. Nie będzie, iak mówiono obozu pod Wenecją, lecz zbiorą się wojska Francuzkie i Włoskie, iedne między Palma-Nuova i Udine, drugie między Brescia i Bergamo. Gubernator miasta Tryestu przesłał ministrom arcy ważne depesze. Posłaniec Austryacki Kraus i goniec Angielski Schaw z Londynu tam spodziewani. Massena i Augereau w naszym mieście naydują się. Spodziewamy się, że gwardya tu z Hiszpanii na d. 20 tego miesiąca powróci. Podług urzędowego ob rachunku ludność dzisieysza Francyi wynosi 58 przeszło millionów.

BERLIN 15 Lutego. Król nasz Fryderyk Wilhelm dotąd nie przyjechał do nas, lecz powrócił do Królewca. Przedać ma dobr skarbowych za 12 millionów z warunkiem odkupu, gdy skarb zasilonym zostanie. Wiele dostojnych osob prowadzą do więzienia iuż za przeszłej kompanii wykroczenie iuż za terazniejsze błędy. W Xięstwie Warszawskim poaresztowano summy nasze i zakazano dawać na loteryą pod tytułem pożyczki skarbowi ogłoszoną. W marcu seym rozpocznie się w tém kraju. Wybrać tam mają 15 t. rekrutów, lecz ta wiadomość niepewna.

Król Westfalski kazał wybrać w ciągu roku 1788 urodzonych 7 t; z tych 4500 w służbie czynney będzie, a 2500 wojsko odwodowe ma składać. Francuzi wyciągnęli linią na prawym brzegu Elby i nie pozwalają iuż prusakom konwoiować pieniędzy dla powracających ieńców posyłających się. Załoga silna stoi w Magdeburgu. Fassbender, który na wielu kampaniach pod Arcy Xciem Karolem służył, który potem w iego gabinecie pracował do Ulmu wyjechał. Mówią o zieżdzie w Munich znakomitych osob. Pisma Francuzkie napełnione są uwagami względem terazniejszego stanu Austrii. Mówią, że wkrótce gabinet ieden z którym teraz zachodzą spory powróci do myśli spokojnych. Wielu użytych Francuzów przy armii w powrocie do oyczyzny przeciwny rozkaz odebrało, armia Bawarska iak roku zeszłego ma się zgromadzić dla ćwiczenia w Tyrolu i nad rzeką Inn. Twierdzę Kufstein opatrują w żywność i artylleryą.